

ชีวประวัติของพระบุญมา ฐิตสทุโท

พระบุญมา ฐิตสทุโท (นามสกุล แดงตันกี) หรือ ค.ช.บุญมา แดงตันกี เกิดเมื่อวันพุธ ที่ 10 สิงหาคม 2546 เดือน 11 เหนือขึ้น 14 ขึ้น ค่ำ จ.ศ.1285 ปีชวดเป็นบุตรคนที่ 3 ในจำนวน 7 คนของพ่อตัน แม่อ่อน แดงตันกี ซึ่งตั้งภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่บ้านขัวมุง ต.ขัวมุง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ อายุ 10 ปี พ่อตัน แดงตันกี ได้นำไปฝากเป็นจะยม (เด็กวัด) ณ ที่วัดพระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ ซึ่งในขณะนั้นครุบาเจ้าศรีวิไชยได้พำนักอยู่ที่วัดพระสิงห์ ได้ให้พระสีผู้เป็นศิษย์ของท่านครุบารับเอา ค.ช.บุญมา ไว้เป็นศิษย์ สอนให้เล่าเรียนอักขระหรืออักษรพื้นเมืองและสามเณรศึกษา ตลอดถึงการเรียนคำขอบรรพชาจนจบพร้อมจะบวชเป็นสามเณรได้ ตอนที่ ค.ช.บุญมา อายุได้ 13 ปี ในขณะนั้นท่านครุบาเจ้าศรีวิไชย ได้ถูกต้องอธิกรณ์ (ต้องสอบสวนทางวินัย) ห้ามมิให้ท่านเป็นอุปัชฌาย์ บรรพชา อุปสมบทแก่ผู้ใดได้จึงได้ลากลับไปบวชที่วัดภูมิลำเนาเดิม คือที่วัดขัวมุง เมื่อพ.ศ. 2479 โดยมีครุบาคุณา วัดปากกอง สารภี เป็นอุปัชฌาย์ จากนั้นสามเณรบุญมาก็ได้เดินทางติดตามครุบาเจ้าศรีวิไชยตามเจตนาเดิม ที่วัดจามเทวีลำพูนเพื่อฝากตัวเป็นสานุศิษย์ติดตามอุปฐากรับใช้ จนครุบาเจ้าได้ถึงแก่กรรมภาพเมื่อพ.ศ. 2482 ซึ่งก็เป็นช่วงเวลาพอที่จะทำให้ ส.ณ.บุญมา ได้รู้เห็นและจดจำการปฏิบัติในกิจวัตรของท่านครุบาเจ้าไว้เป็นอย่างดีได้ดีพอสมควร จากนั้นก็ได้เดินทางกลับวัดเดิมจนอายุ 21 ปี พอที่จะอุปสมบทเป็นพระภิกษุได้ จึงได้ขออุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดอุทุมพราราม (เดื่องก) โดยมีครุบาอินตา วัดสันกลางดอนแก้ว เป็นอุปัชฌาย์แล้วที่อยู่ประจำที่วัดขัวมุง สอบได้ น.ช.โท และอยู่ประจำที่วัดขัวมุงนั้นเป็นเวลา 10 ปี ต่อจากนั้นก็ย้ายไปรักษาการและเป็นเจ้าอาวาสวัดเจดีย์เหลี่ยมอีก 5 แ ได้บูรณะและก่อสร้างพระวิหารขึ้น 1 หลัง จนเสร็จเรียบร้อย หลังจากจัดงานเฉลิมฉลองวิหารเรียบร้อยแล้ว ท่านก็ได้ลาสิกขาบทดำรงคณเป็นคฤหัสถ์ด้วยเหตุผลบางประการ เป็นเวลา 1 ปี ก็ไม่สามารถดำรงคณเป็นคฤหัสถ์ได้ จึงได้ตัดสินใจกลับเข้าอุปสมบทอีกครั้งที่วัดพระเจ้าตนหลวง เมืองพะเยา เมื่อปี พ.ศ. 2503 จากนั้นก็ได้เดินทางไปปฏิบัติวิปัสณากรรมฐานที่วัดจอมกิตติ อ.เชียงแสนและวัดคอกกู่แล้ว อ.แม่จัน จ.เชียงราย เป็นเวลาปีกว่า พอที่จะรู้เข้าใจในวิธีการวิปัสณากรรมฐานพอสมควร จึงได้กลับไปอยู่จำพรรษาที่วัดพระธาตุแช่โฮ่ว ต.บ้านปิน เขตเมืองพะเยา อ.ดอกคำใต้ ได้ 6 พรรษา หลังจากนั้นก็ได้เดินทางกลับมาเชียงใหม่มาพักอยู่ ณ ที่วัดถวายเป็นและได้รับนิมนต์จากคณะศรัทธาบ้านป่าหมาก ดอนคา มาร่วมกันบูรณะวัดร้างป่าหมากให้กลับสภาพฟื้นฟูขึ้นมาอีกครั้งใน พ.ศ. 2517 เดือน 8 เหนือ แรม 8 ค่ำ ตลอดเวลาที่ได้มาจำพรรษาที่วัดป่าหมากนี้ ท่านได้ริเริ่มบูรณะก่อสร้างถาวรวัตถุอันพึงจะสร้างได้ตามสมควรแก่ฐานะอัตตะภาพ เช่น ศาลา กำแพง กุฏิ และพระเจดีย์ได้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2524

นับว่าพระบุญมาท่านเป็นผู้บุกเบิกสร้างศาสนสถานที่นี่จนได้ รับการแต่งตั้งจากทางคณะสงฆ์ใน
 อำเภอหางดง ให้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสองค์แรกของวัดป่าหมากในสมัยนี้นับว่าท่านเป็นปูชนีย
 บุคคลที่มีคุณงามความดีอยู่ไม่น้อยสมควรแก่การได้รับความเคารพบูชาแก่ศรัทธาประชาชน
 โดยเฉพาะคณะศรัทธาผู้ที่มีส่วนร่วมในการประกอบศาสนกิจ ณ ที่วัดป่าหมากแห่งนี้ทุกๆ ท่าน
 ท่านจำพรรษาอยู่ที่วัดป่าหมากนี้เป็นเวลา 10 ปี จนปี 2527 พระบุญมาก็ได้ลาศรัทธาประชาชน
 ไปพักอยู่ที่วัดภูมิลำเนาเดิม คือวัดขามุ้งเมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2527 และในปีเดียวกันนี้ท่านก็
 ได้ไปจำพรรษา ณ ที่วัดบ้านเด่น ต.อินทขิล อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ จนเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์
 พ.ศ. 2531 ท่านก็ได้ถึงแก่กรรมด้วยโรคคมปัจจุบัน ณ ที่วัดบ้านเด่น เดือน 5 เหนือ แรม 6
 ค่ำ ซึ่งตอนนั้นพระเทืองนาถสีโล พระลูกวัด วัดหัวดง ต.ขามุ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ได้ไปช่วยยัด
 การในเรื่องฌาปนกิจร่วมกับคณะศรัทธาประชาชนของวัดบ้านเด่นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน
 พ.ศ. 2531 ตรงกับวันอาทิตย์ เดือนยี่เหนือ ขึ้น 12 ค่ำ เวลา 16.00 น. ประชุมเพลิงท่ามกลาง
 ความเศร้าโศกเสียใจของศรัทธาประชาชนโดยทั่วไป จึงเหลือแต่คุณงามความดีและศาสนสมบัติที่
 ท่านได้สร้างฝากเอาไว้ให้ปรากฏอนุชนรุ่นต่อไป ในศาสนสถานทุก ๆ แห่งที่ท่านได้ไปจำ
 พรรษานับว่าท่านเป็นพระนักพัฒนาที่สมควรบูชาเป็นอย่างยิ่ง พวกเราขอน้อมรำลึกถึงด้วยศรัทธา
 เป็นอย่างสูง

ไหว้สาสมาด้วยความเคารพอย่างยิ่ง
 คณะศรัทธา วัดป่าหมาก